СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
РІК LVII. Ч. 209. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 9-го ВЕРЕСНЯ 1949. No. 209. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 9, 1949. VOL. LVII.
ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ПРИТЯГНУТИ МОЛОДЬ НА ФАРМИ — ІДЕЯ ДЮЇ

Сиракюз, Н. Й., 7 вересня. — Сільське господарство мусить перейти таку переміну, щоб воно притягало молодих людей до себе й могло витримати конкуренцію з промислом та торгівлею, сказав губернатор стейту Тамес Е. Дюї в промові до провідних фармерів і промисловців, зібраних на обіді, влаштованім торговельною палатою міста Сиракюз. Він розвинув думку, що спосіб теперішнього суспільного життя в Америці можна б змінити, якщо б молоді люди осідали на фармах і вели господарство на засадах родинного життя. Теперішній напрям, щоб перемінити родинні фарми на великі корпоративні підприємства, можуть причинитися до подешевіння землеплодів, одначе водночас це принесе погіршення в суспільних відносинах, бо усуне стабілізаційний чинник в суспільнім і політичнім житті. Дюї розвинув теж думку, як обнизити висоту основного капіталу для закладання фарм і злегчити урядові управильнення, які пешкаджають у правильній господарці на селі.

НАУКОВЦІ ЗА ПЛЯНОВУ РОЗБУДОВУ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ У СВІТІ

Ню Йорк, 7 вересня. — Після десятьрічного вагання й різних спроб, щоб дійти до порозуміння, зійшлися на конференцію провідні мужі з ділянок науки, философії й релігії в Учительськім Клубі Колумбійського університету для обговорення спільної їм проблеми. Вони рішили працювати постійно й конструктивно над складенням світової організації суспільного життя.

Головним референтом був був Ричард П. МекКіон, професор класичної грецької мови й философії в університеті Шікаго і член спеціяльної комісії Обєднаних Держав для справ Виховних, Наукових і Культурних. Докладчик виказував, що світовий суспільний лад мусить перейти чотири стадії, щоб заступити теперішній псевдо-суспільний лад, опертий на насиллю й поневоленню. Ці стадії він зхарактеризував як „оборона свободи до творення, думки й вислову". Вони обіймають освіту основану на етиці й естетиці; розуміння культурних, спільних цінностей; критичний розгляд причин різних крутійств.

На нарадах конференції в середу відзначено пять американців, які вели перед в поступі цивілізації через освіту і поширення наукових ідей. Це такі особи: д-р Джеймс Брайент Конант, президент університету Гарвард; Френк Портер Ґреґем, сенатор з Норт Каролайни; д-р Роберт Мейнард Ґочинс, канцлер університету Шікаго; о. Джан Ла Фардж, співредактор католицького краєвого тижневика „Америка"; Артур Гейс Солзберґер, видавець щоденника Ню Йорк Таймс.

ГОСТРА ВІДПОВІДЬ З.Д.А. НА ЧЕСЬКУ НОТУ

Прага, 8. вересня. — Американський амбасадор Джозеф Е. Джекобс, відповідаючи на чехословацьку ноту в справі придержання 22 чеських вояків американськими констабулярними військами на території американської зони Німеччини, виступив з гострими закидами проти чеського уряду за використання цего прикордонного інциденту для підривної пропаганди, при чому перекручено факти та перебільшено їх важливість і значення. Чеську протестаційну ноту надрукувала місцева комуністична преса дві години після її доручення американській амбасаді. Ноту надруковано під сензаційними заголовками на першій сторінці, накидуючись при цьому на Америку нікчемною комуністичною лайкою.

НІМЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ КРИТИКУЄ ОКУПАЦІЙНУ ПОЛІТИКУ

НА ІНАВҐУРАЦІЙНІЙ СЕСІЇ НІМЦІ ОБІЦЮЮТЬ СЛУЖИТИ СВОМУ НАРОДОВІ ТА ДОМАГАЮТЬСЯ ПРИПИНЕННЯ РОЗБОРУ ВОЄННИХ ФАБРИК.

Бонн, Німеччина, 8 вересня. — Вчора в цьому надренському місті почалася інавґураційна сесія парляменту новоствореної Німецької Федеративної Республіки, що відразу виступила з критикою проти окупаційної політики, головно щодо дальшого розбору великих фабрик та розподілу їх між переможцями в характері воєнного відшкодування. Німці вважають, що така політика противорічить Плянові Маршала та припинює господарську відбудову Европи. Парлямент складається з двох палат: нищої або т. зв. Бундестаґ, президентом якої вчора вибрано д-ра Еріха Келера, та вищої — Бундесрат, президентом якої вибрано Карла Арнольда. При відкритті сесії та після вибору предсідників, всі репрезентанти встали з місць і врочисто заповіли, що служитимуть „німецькому народові і німецькій батьківщині". Відкриття сесії попередили Богослуження в місцевих церквах. Під час промов, бесідники піддержували домагання прилучити Берлін до нової республіки як складову частину федерації та домагалися включення Німеччини до Европейської Ради. На сесії були присутні в характері гостей американський, британський і французький високі комісарі. З нагоди інавґурації парляменту, німці випустили пам'яткові поштові марки, що їх негайно розкуплено. Совєтська преса гостро критикує парлямент, називаючи її членів американсько - британськими „квізлінґами".

ПРОМИСЛ НЕ ДОПИСАВ У РОЗВИТКУ ЛЮДЯНИХ ВІДНОСИН.

Денвер, Колорадо. — Якщо б прийшла ще одна більша фінансова депресія і серед неї провалилася система свобідного підприємства, то одною з головних причин такого явища буде недостача змагань промисловців для наладнання наболілих проблем у відношенні людини до людини. Таку думку висловив д-р Доґлес МекҐреґор, президент Колеґії Антіок і колишній директор промислових відносин Технологічного Інституту Масачусетс. Він промовляв на конвенції Американського Психологічного Товариства. Як підставу такого явища він поклав недостачу довіря наємців до господарів. Це дається пізнати на кожному кроці. Так само він скритикував спроби батьківських завваг господарів до робітників, мовляв, „роби так, як я тобі кажу, а все буде добре".

НОВОПРИБУЛА УКРАЇНКА „НАЙГАРНІШОЮ ДІВЧИНОЮ" В ГАНОВЕР.

Річмонд Таймс Діспеч з 1-го вересня помістив довгі звідомлення та багато фотографій з повітового пікніку фармерів в Гановер, Вірджінія, на якому прибулу до цеї країни перед одним місяцем 19-літну українку Зою Печенюк проголошено „найгарнішою дівчиною в повіті. В повідомленнях подається, що в Гановер тепер поселилось поверх 10 родин українських скитальців і всі вони були „спеціяльними гостями" на фармерському пікніку.

ЮГОСЛАВІЯ ПЕРЕОРІЄНТОВУЄТЬСЯ НА ЗАХІД.

Београд, 8 вересня. — Західні спостерігачі стверджують, жо хоча теперішній югославський уряд дальше визнає марксизм і вважає себе комуністичним, проте в країні помітна реорієнтація на Захід, як наслідок теперішнього конфлікту з Москвою та керованим нею Комінформом. В югославській пресі наводиться тепер повідомлення західних інформаційних агентств без звичайних досі пересудів та без попередніх додатків в роді „фашисти". Теж характеристику „імперіялістів" тепер вже причіплюється радше до Совєтського Союзу, ніж до західних демократій. Дальший розвиток в цьому напрямку узалежнюється тепер ще від відповіді Москви на югославську ноту з 23-го серпня.

З.У.А.Д.КОМІТЕТ ПРИГАДУЄ НАГЛЯЧІСТЬ ПЕРЕСЕЛЕНЧОЇ АКЦІЇ

ТІЛЬКИ МАКСИМАЛЬНА ДОПОМОГА ВСІХ ГРОМАД І ВСІХ ГРОМАДЯН ЗМОЖЕ ЩЕ ВРЯТУВАТИ КІЛЬКА ТИСЯЧ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ

Филаделфія, 8 вересня. ЗУАДКомітет знову пригадує всім нашим громадам, парафіям та організаціям і поодиноким громадянам найбільшу наглячість негайної масової допомоги в переселенчій акції, бо тільки так можна ще буде врятувати кілька тисяч наших братів і сестер з европейської скитальщини. Реєстрація на переїзд нових іміґрантів на підставі минулорічного закону вже майже закінчена і теж немає багато виглядів на те, щоб закон був поширений або продовжений. Проте, ЗУАДКомітет міг би ще використати деяку резерву невикористаних квот, якщо тільки міг би в найблищих днях представити відповідним властям у Вашинґтоні вимагані законом забезпечення приміщень і праці для нових іміґрантів. Крім того, з кінцем цього тижня приїде старанням ЗУАДКомітету поверх 600 українців а около 3,000 дальших осіб вже перейшли іміґраційні формальності та дожидають на траспорт. Великій кількості з тих людей ЗУАДКомітет мусить забезпечити тимчасові мешкання і працю, як теж покрити кошта їх транспортації, що виносять багато тисяч долярів. Цей обовязок мусять перебрати на себе наші громади і парафії, вони мусять прийняти до себе по можності якнайбільшу кількість людей та ними заопікуватись, як теж поставити Комітетові до розпорядження необхідні фонди, бо в противному випадку Комітет буде змушений здержати дальші транспорти нових іміґрантів, а віповідальність за це спаде на весь американсько-український загал. Це є справді 12-та година переселенчої акції і тільки максимальне зрозуміння та жертвенність і допомога всього загалу зможуть її використати. При цій нагоді ЗУАДКомітет звертається з гарячим апелем до всіх нових іміґрантів в цій країні, зокрема до тих, що на фармах, аби вони своєю нерозважною поведінкою та головно втечами з фарм самі не комплікували переселенчої акції в цій її рішальній стадії.

ДЕШЕВІ ДОМИ В ПЛЯНАХ СТАЛЕВОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Ню Олбені, у стейті Індіяна. — Підприємство Юнайтед Стіл Корпорейшен оприлюднюйос, що має [illegible] плян побудови домів з чотирьох кімнат за вплатою $350 готівкою. Решту можна буде сплачувати по $37 місячно, а в тім уже міститься сплата відсотків, сплата амортизаційних рат, обезпечення й податки. Доми мали б бути побудовані в сталевих рямцях з дерева, величини 28 стіп через 24 й обіймати дві спальні, лазничку, кухню й житлову кімнату. Основна ціна мала б виносити не вище як $6,300 разом з землею. Побудова й ціна приноровлена до закону, який передбачує федеральну позичку до висоти 95 відсотків вартости дому. Ціна може різнитися відповідно до положення й околиці.

ВИПЛАТИ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ ВПАЛИ НА 20%.

Ню Йорк. — Зголошення за виплатою допомоги для безробітних з фонду суспільного забезпечення у стейті Ню Йорк впали на 20 відсотків від половини місяця липня, як це виявив Едвард Корсі, стейтовий промисловий комісар. Останнього тижня зголосилися 471,659 осіб за виплату з фонду безробітних і з фонду ветеранів, а це є на 113,039 осіб менше ніж попереднього тижня. У самому місті Ню Йорк безробіття зменшилося, на сто тисяч осіб в порівнянні з безробіттям в середині липня.

АНГЛІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЬШЕ ДОЛЯРІВ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РІВНОВАГИ

Вашинґтон. — При відкритті тридержавної конференції для наладнання англійських фінансів сказав англійський канцлер скарбу сер Стафорд Крипс, що Англія мусить дістати більше долярів з Америки й Канади для втримання своїх фінансів у рівновазі. Американський секретар скарбу, заявив, що Британія повинна рахуватися з покінченням Пляну Маршала в 1952 р., канадський міністер фінансів Доґлес Абот вимагав від Америки, щоб перебрала на себе більше тягарів, звязаних з обороною Середнього Сходу й Південної Азії перед комуністичним походом, дальше змінити свою митну тарифу та інвестувати більше фондів у закордонних підприємствах.

ДАЛЬШІ ВИСТУПИ АДВ. СМУКА НА ГРОМАДСЬКИХ ВІЧАХ.

Адв. Роман Смук, директор европейської місії ЗУАДКомітету, користаючи зі свого хвилевого побуту в ЗД, продовжує свої поїздки по наших громадах, виступаючи на зборах та інформуючи громадян про перебіг і дальші можливості веденої ЗУАДКомітетом переселенчої акції. Місцева американська преса подає широкі звідомлення з цих виступів. Після виступів в Дітройті, Шикаґо, Бофало, Сиракюз та в цілому ряді інших громад, завтра (пятниця, 8-го вересня), адв. Смук виступить на скликаних Об'єднаним Комітетом громадських зборах в Ню Йорку. Збори відбудуться в залі школи св. Юра при 6-тій вулиці в год. 7:30 ввечорі.

МОСКВА ОБВИНУВАЧУЄ ЮГОСЛАВІЮ І ГРЕЦІЮ В СПРАВІ АЛЬБАНІЇ.

Лондон, 8 вересня. — Московська радіовисильня передала уривки зі статті з журналу „Новое Время", в якій обвинувачується уряди Югославії й Греції, що вони вже кілька років тому пробували договоритися щодо поділу Альбанії і тепер ведуть спільну акцію на спровокування війни з Альбанією, щоб опісля її завоювати. Московський журнал домагається поставити цю справу на порядок нарад Ради Безпеки, як загрозу для світового миру.

БУРЕВІЙ ЖЕНЕ ДО БЕРМУДИ.

Маямі, на Флориді. — Велетенський буревій жене з Атлантійського океану в сторону Бермуди. Є це британська колонія на Карібському морі, положена 600 миль від побережжя Савт Каролайни. Буревій жене зі швидкістю 140 миль на годину й тому загрожує мореплавству і прибережним містам.

ДОЛЛЕС КАНДИДАТОМ НА СЕНАТОРА.

Вашинґтон. — Джан Фостер Доллес, який справує уряд федерального сенатора зі стейту Ню Йорк на час невиґаслої каденції внаслідок резиґнації сен. Роберта Ваґнера, проголосив прийняття кандидатури на повну каденцію, яка починається по Новому Році. Вибори відбудуться в листопаді. Доллес є визначним членом Республиканської партії і її дорадником. Він теж очолює американську делегацію до Об'єднаних Держав.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ДЛЯ ЕВРОПИ

Страсбурґ, 8 вересня. Французькі і англійські представники в Европейській Дорадчій Асамблеї домагалися вчора програми людських прав для европейських країн, щоби в майбутньому зберегти народи від грізних практик націзму в Дахау і Бухенвальді.

70 СОВЄТСЬКИХ ДЕЛЕГАТІВ НА СЕСІЮ О.Н.

Москва, 8 вересня. Місцева американська амбасада видала 70 віз для членів совєтських делегацій на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, що має початися у Флошинґ Медов в Ню Йорку, дня 20-го вересня.

НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ МОСКВИ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Берлін, 8 вересня. — Місцева німецька преса подає за шведськими джерелами, які з черги покликуються на „авторитетні кола аліянтів в Берліні", що Москва мала видвигнути нових шість точок в справі східно-західного порозуміння щодо Німеччини. Москва мала б погоджуватися на прилучення Берліна до західної республіки та на визнання цеї контролі Рурщини. Західні союзники визнають совєтський уряд в східній Німеччині, признають Совєтам право вільного користування портом в Гамбурзі та включать Совєтів до Контролі Рурщини. Західні союзники стверджують, що їм нічого про ці пропозиції не відомо, а повідомлення в пресі вважається черговим совєтським „пробним бальоном".

ГОМУЛКА ПРОТИ ТІТА.

Варшава, 8 вересня. — Владислав Гомулка, бувший комуністичний заступник премієра Польщі, якого на початку року „вичищено" під закидом ухилів від комуністичної „лінії", тепер нагло виступив з гострим засудом проти „зради Тіта". Ще до останнього часу Гомулку обвинувачували в „польському тітоїзмі".

ПОСТУПОВА ЛІКВІДАЦІЯ БЕЗРОБІТТЯ В ІТАЛІЇ.

Рим, 8 вересня. — Італійська Рада міністрів повідомила „з великим вдовіллям" про сильне зменшення кількости безробітних в країні. З двох і пів мільйона безробітних в травні минулого року тепер залишилося ще тільки дещо понад півтора мільйона. Це є неомильною ознакою загального поліпшення італійського господарства, що у великій мірі завдячується допомоговому Плянові Маршала.

ПРОКЛОНИ ЦЕ „ЗАБУТЕ МИСТЕЦТВО".

Шікаґо. — Луїс Плост, який підготовляє справи для Краєвої Ради Робітничих Відносин, прийшов до заключення, що робітника не треба відстрашувати від проклонів та від „надмірного й голосного вживання непристойних слів". Він твердить, що вживання непристойних висловів не походить з недостачі моральних засад, а просто це є „колишнє мистецтво". Плост висловив такий погляд при нагоді вирішування справи одного робітника, якого відправлено з роботи за проклони. Він каже, що колись вигукування негодування були свого роду співом жалю. Тепер мелодії щезли, а осталися тільки немилі слова.

АДВОКАТИ ПРОСЛІДЖУЮТЬ ПОЯВУ СУДДІВ ЯК СУДОВИХ СВІДКІВ.

Ст. Луїс, Мо. — На чергових нарадах Американської Адвокатської Палати ухвалено резолюцію з домаганням прослідження поведінки суддів, що стають на судді як свідки в цивільних й карних розправах. Має бути покликана спеціяльна комісія для провірки, чи це годиться з становищем судді, щоб виступати добровільно в суді за свідка. Це відноситься до свідоцтва членів Верховного Суду в користь Алджера Гісса в Ню Йорку. Конвенція застановлялася теж над резолюцією в справі народовбивства одначе не могла погодитися над текстом резолюції й тому її відложено до наступного дня.

ОСУДЖУЮТЬ КОМУНІСТИЧНІ ЗАТІЇ НА НАРАДАХ В КУБІ

Гавана, Куба. — Делегація Злучених Держав на другім Конґресі Між - Американської Конфедерації Праці візвала делегатів до оборони демократій Латинської Америки перед „тоталітаризмом, комунізмом і ново - фашизмом". Між-Американська Конфедерація Праці повстала перед роком на зібранні в Ліма, у Перу, для опозиції проти Латинсько-Американської Федерації Праці, яка має прокомуністичний напрям і на чолі якої стоїть Льомбардо Толедано.

31-ШЕ СОВЄТСЬКЕ ВЕТО

Лейк Соксес, 8 вересня. — Совєтський Союз надужив вчора вже 31-ший раз свого великодержавного права вета в Раді Безпеки. Цим разом він спротивився прийняттю до Об'єднаних Націй гімалайського королівства Непаль.

РОЗКОПКИ МАСОВИХ МОГИЛ В ДАХАУ.

Мюнхен, 8 вересня. — Німецькі робітники почали вчора розкопувати в місцевості Дахау масові могили, в яких поховано кости багато тисяч жертв місцевого націстичного концентраційного табору. Могили є в двох місцях і в одній з них має бути около 2,000 жертв, а в другій понад 8,000. Зі землі витягається тепер вже тільки кости та складається їх до деревяних домовин, щоб опісля їх похоронити. Деякі з місцевих німців намагаються переконувати, що ці могили походять ще зі середньовіччя.

ФІНСЬКІ ДРОВОРУБИ ЗАКІНЧИЛИ СТРАЙК.

Гельсінки, 8 вересня. — Комуністичні провідники професійної спілки фінських дроворубів, що нараховує 13,200 членів, заповіли вчора, що сьогодні дроворуби вернуться до праці, закінчуючи страйк, що тривав три тижні.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОНВЕНЦІЯ МОЛОДІ

Конвенції американсько-української молоді вже мають свої традиційні форми, призначення і цілі, що відповідно виявляються на тлі кожночасних обставин. В цих традиційних формах і цілях відбулася теж остання, вже дванадцята з черги, конвенція Ліґи Української Молоді Північної Америки в днях 3, 4 і 5 вересня, в місті Сиракюз, Н. Й. При цьому вона була наявним і безсумнівним доказом не тільки величезного прогресу на всіх ділянках зорганізованого життя нашої молоді, не тільки переглядом і підсумками проробленої роботи, але й багатомовним та надійним заповідником майбутнього розвитку.

Коментуючи минулорічну конвенцію Ліґи в Акрон, ми назвали її „виправданою надією" власне щодо дальшого розвитку організаційного життя молоді. Цьогорічна конвенція знову виправдала це твердження. На минулорічній конвенції, що її вважається переломовою для Ліґи, було зареєстрованих около 700 учасників. На цьогорічній було вже понад 800. Як взяти до уваги, що кожний делеґат репрезентував клюб чи організацію молоді з пересічною кількістю 50 членів, то цей організаційний ріст Ліґи буде ще більше помітний.

Під організаційним оглядом стверджено ще деякі інші інтересні симптоми. Маємо на думці організацію стейтових ліґ. Протягом року зорганізовано сильну групу в Ню Джерзі, Огайо; групами виступали теж Питсбурґ, Дітройт, Пенсилвенія та інші. Тенденція організаційного степенування проявлялась теж з дискусії і це з черги заповідає дальший ріст. Організаційна праця та її дальші проблеми були головним предметом нарад. Рішення створити уряд платного екзекутивного секретаря, що координував би всю працю, було висідом і помітним успіхом цих нарад.

Крім організаційних справ, праця Ліґи має три головні напрямки: товариський, культурний і спортовий. В кожній з цих ділянок пророблено чималу роботу, виявлено багато ініціятиви і вміння та енерґії. Ці три елементи є без сумніву головними факторами, що і в майбутньому творитимуть зміст діяльности Ліґи та всіх її складових клітин.

Конвенція в Сиракюз, при всій своїй так характерній для молоді буйності, виявила, що між нашою молоддю з кожним роком збільшується чималий вже гурт — як вони це самі називають — „сіріоз майндед" осіб, які вміють, можуть і хочуть зглибити та розв'язати всі проблеми не тільки своєї організації, але й нашого загально-громадського життя. Цим разом далеко більша кількість осіб забирала голос в дискусії і майже несподіванкою було, що головна маса делеґатів не залишила конвенції після культурних і товариських імпрез, але виджержала аж до кінця нарад в третьому дні.

Ідейну сторінку Ліґи характеризує перебіг нарад та ухвалені у їх висліді резолюції. Ліґа, в повній свідомості своєї співвідповідальности за долю своєї американської батьківщини, звертається до уряду у Вашинґтоні і заповідає йому свою повну підтримку в боротьбі проти большевизму, пригадуючи при цьому необхідність допомоги у визвольних змаганнях українського народу, з якого ця молодь походить. З думкою про визволення України вона заповідає свою повну підтримку центральним представництвам американських і канадійських українців і під цим кутом визначує напрямні своєї праці.

Конвенція в Сиракюз була черговим доказом, що наша молодь зуміє не тільки зберегти чималу духову і матеріяльну спадщину своїх батьків, але й розбудувати та збагатити її новими цінностями на славу собі та на добро свому народові.

ПІДСУМКИ ОСЯГІВ КОНҐРЕСУ

Конґрес розїхався на „малі вакації", які разом з „Днем Праці" становлять тиждень часу. Не є це правдиві вакації, перед якими конґрес замикає свою сесію, але й цю перерву в нарадах використовують для підсумок його діяльности.

Задуми президента, заповіджені в його інавґураційній промові, є такі далекосяжні, що на їх здійснення треба цілих років. Одначе для теперішньої сесії конґресу призначив він всіх 15 важливіших справ зі своєї програми, з яких конґрес ухвалив 7, а 8 відкинув. Деякі з цих точок відносяться до внутрішніх відносин, інші до міжнародних. Одні з них ухвалив конґрес на повне вдоволія президента, інші значно різняться від первісних проєктів і вони становлять свого роду компроміс між предявленнями уряду та міркуваннями членів конґресу.

До рішальної перемоги у задумах президента треба зарахувати такі проєкти, ухвалені конґресом:

Піднесення мінімальної робітничої платні. Досі мінімальна заробітня платня виносила 40 центів на годину. Закон про мінімальну платню ухвалено вперше 1938 р. і він становив великий поступ на шляху до законного унормування робітничих відносин. Та негайно після ухвалення цього закону він став перестарілим, головно тому, що воєнні відносини підбили високо ціну робітника зоглядну на підвищені ціни життевих засобів. Отже показалася потреба унормувати законно й цей стан. Конґрес обговорився до бажань президента і до вимог часу і ухвалив, з деякими обмеженнями, мінімальну робітничу платню у висоті 75 ц. на годину.

Друга важлива справа це плян побудови домів. Це така далекосяжна програма, над якою прийдеться писати нераз так, як тепер пишеться про суспільне забезпечення. Програма розбудови домів є прилюдна й приватна. Прилюдна призначена для міст і місцевостей, де витворилися середовища подібні до заулків в давніх европейських містах. Треба буде зруйнувати цілі дільниці по лістах і побудувати там нові мешкальні доми для робітників і людей середньої класи з дешевим комірним. Окремо ще придумано плян для побудови домів на фармах, при чому довготривалий кредит з федеральних фондів можуть дістати поодинокі власники фармів. Спеціяльну увагу звернув закон на кооперативи для будови домів.

Контроля чиншів це третя справа, яку сяк-так поладнав конґрес. Контролю продовжено на рік, тобто до кінця червня 1950 р. Це є частинний успіх замислів президента, одначе стейтові закони й місцеві правильники стали в пригоді і перейняли на себе контролю над цінами мешкань.

Реорґанізація екзекутивної ділянки федерального уряду є знов одним з найбільших осягів конґресу. Злука численних бюр при поодиноких департаментах та обєднання трьох ділянок оборони в один секретаріят оборони це велетенський поступ, який заощадить федеральному скарбові білюн долярів річно і упростить діяння уряду.

Плян Маршала продовжено на дальший черговий рік. Над постачанням допомоги до відбудови Европи конґрес радить майже безупину при різних нагодах, а над признанням кожнорічної рати ведеться оживлена дискусія перед початком скарбового року. З теперішньої рати конґрес зчеркнув $200,000,000 і ухвалив тільки $3,778,000,000, замість $4,300,000,000 доручених президентом.

Північно - Атлантійський Оборонний Пакт вважається спохальною подією на шляху до загального обєднання держав і народів. Одначе певне те, що цей Пакт спинив Кремль у його змаганнях поневолення цілого земного глобу. В парі з Атлянтійським Пактом іде допомога на збросння Західної Европи, яка вже майже готова. Оце вже ухвалені проєкти. Дальші предявлення, які мають виглядн на ухвалення конґресом, такі:

Продовження торговельних договорів з різними державами ухвалила вже палата репрезентантів без змін. Треба надіятися, що сенат зробить те саме.

Плян уділювання кредитів на побудову приватних мешкань по містах до вартости $9,000, головно для ветеранів світової війни, вже ухвалений палатою репрезентантів. Ще тільки сенат потребує його ухвалити, а побудова домів стане на висоті, якої не передбачували й найбільші оптимісти.

Зміна іміґраційного закону в тому напрямку, щоб замість 205,000 могло приїхати 339,000 нових іміґрантів зі скитальщини, перейшла вже в палаті репрезентантів, одначе, зогляду на резолюцію конвенції Американського Леґіону, може припізнитися.

Одначе є й такі законопроєкти президента, яких конґрес не ухвалив. До них належить: скасування робітничого закону Тефта-Гартлі і заступлення його яким іншим; збільшення податків на чотири білюни долярів; допомога для шкіл не перейшла тому, що в ню замішано допомогу для релігійних шкіл; забезпечення здоровя на лад суспільного забезпечення праці; поширення самого суспільного забезпечення; вкінці плян фармерських субсидій на підставі програми секретаря Бреннана.

Крім згаданих є ще багато інших не менше важливих законопроєктів, які ще не дісталися до конґресу, але на які прийде черга в наступному конґресі, тобто після Нового Року.

Михайло Осінчук.

УКРАЇНСЬКИЙ СТИЛЬ

Переглядаючи тут нашу пресу можна найти в ній теж і відгуки про малярські роботи по наших церквах, народніх домах, публичних галях і т. п. Звичайно це тільки самі похвали, заслужені чи незаслужені, але, що важніше, завжди повторюється одна й та сама нотка, а саме те, що робота виконана „в чисто українськім стилі" та ще з додатком, що вона є „першою в тому роді". Національний момент являється тут, очевидно, рекламою, що не було б ніяким гріхом, коли б тільки реклама відповідала правді, а не була розрахована на те, що широкі кола нашого громадянства слабо визнаються в мистецьких справах. Щоб знати, що уявляє собою справжній український мистецький стиль, на те треба мати глибокі фахові студії, або довшу працю у когось, що стилеві роботи знав та їх виконував.

Кожний мистець здає собі справу з того, що ужиття, навіть доцільне, якогось орнаментового мотиву, чи буде він взятий з полтавського гафту чи з гуцульської різьби, чи з якоїсь мережки чи вишивки, це ще не є стиль. Чому ж тоді ширити баламутне поняття? Той сам мотив може так само добре ужити чужинний мистець без ніяких претенсій до українського стилю, а навпаки в роботі такого стилевого характеру, якого зовсім на Україні не було і залежно від його вміння воно буде добре або невдатне. Справа не в орнаментичні мотиві і не така проста, якби комусь видавалося. Навпаки, вона дуже а дуже складна. Щоб заінтересовані цею справою наші кола бодай дещо у ній зорієнтувати, є якраз завданням цеї статейки.

Перша річ, що треба сказати, це те, що український стиль, як щось окреме й відрубне не існує. На українських землях заіснував майже кожний з великих мистецьких стилів европейської культури і кожний з них поповнився більшими або меншими українськими додатками, залежно від того, як довго він практикувався на українських землях.

Найбільше отримав тих українських компонентів стиль византійський і бароковий, бо вони припали на час нашої цілковитої державної независимости в княжих часах, або усілвної независимости в часі гетьманської доби. Ми можемо з повним правом говорити про українську ікону, бо вона має свої питоменности, відрубні від московської, грецької чи полудневно словянської ікони; можемо говорити про український барок, бо український нарід дав у ньому багато свого передовсім в архитектурі, а відтак в орнаментиці. Про романський чи готицький стиль можна сказати хіба те, що кілька памяток тих стилів залишилось на наших землях і то в дуже типовому виді.

Модерні напрями зазначились на наших землях дуже слабо, хоч наші мистці брали і беруть у них участь, але працюють звичайно на чужому полі, бо рідна земля у чужій займанщині цього поля до рохи не могла їм дати.

З поширенням з'усилля в боротьбі за державну независимость почалися в українському мистецтві зусилля створити своє мистецьке обличчя, почалася боротьба за стиль. Започаткували ту боротьбу одиниці, бо загал мистців, як звичайно, йшов утертою давніше дорогою з дуже малими ухилами до модернізму, бо модерні мистецькі твори було тяжко згрошевити серед нашого громадянства.

Боротьба за стиль в образотворчому мистецтві пішла двома струями. Одна оперлася на мистецьких основах української византики, на українській іконі, друга на мистецьких основах українського бароку. Першу започаткував Михайло Бойчук, другу Юрій Нарбут. Один і другий мали цілий ряд послідовників, що попровадили справу дальше, її погибили і поширили під оглядом мистецької форми, а передовсім її спопуляризували. Послідовники Бойчука дали для нашої церкви нову звязану з традицією поліхромію, нову ікону, а послідовники Нарбута нову українську графіку, нове графічне оформлення книжки.

Спілка мистців малярів Ковжун-Осінчук, малюючи кільканадцять церков в українсько-византійським стилевим напрямі, спопуляризувала його на За-

(Докінчення на стор. 4-тій)

Яр. Славутич.

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

Суди мене судом своїм суворим,
Сучаснику! Нащадки безсторонні
Простять мені і помилки й вагання,
І пізній сум, і радість передчасну, —
Їх промовлятиме моя спокійна щирість.

Біографія Є. Плужника — одна з найнещасливіших.

Народився він 1896 р. в Слободі Кантемирівка на Вороніжчині, на тому етнографічному українському терені, що тепер навіть не входить до складу УРСР, а підпорядкований безпосередньо Росії, себто Московії (Варто згадати, що на підставі Воронізьчини за підрахунками статистів у 20 роках жило більше українців, ніж росіян. Лише в трьох районах Вороніжчини, що межують із Харківською областю, українська людність сягала 90%). Майбутній поет одержав у спадок туберкульозу, що Дамокловим мечем висіла над ним усе його життя, аж поки звела в домовину. Скінчивши гімназію 1918 року, Є. Плужник рветься до Києва, де повстав вільний уряд Української Держави. Проте події склалися так, що йому доводиться деякий час учителювати в с. Багачці на Полтавщині. Вступивши пізніше до Ветеринарного Інституту в Києві, він небавом його полишає й переходить до Театрального Інституту ім. Лисенка. Але й тут йому не щастить. Знайшов себе Є. Плужник лише в літературі. Треба знати, що 20 роки були найбуйніші в історії новітньої української культури. 1924 року Є. Плужник закладає разом з Антоненком-Давидовичем, Косинкою, Осьмачкою, Підмогильним і М. Галич літературну групу „Ланка" (всі ці письменники, крім Осьмачки, були пізніше розстріляні або заслані на Сибір у табори смерти). 1926 року „Ланка" переформувалася в „Марс". Останній зліквідовано 1928 р., коли широким фронтом почалася наганка на все українське. Бідуючи і ввесь час лікуючись, Є. Плужник заробляє на життя перекладами та іншою редакційною працею. На початку 30 років він був фактично позбавлений змоги друкувати свої твори, бо вони не відповідали лінії большевицької партії. Вбивство Кірова у грудні 1934 р. дало большевицьким посіпакам привід на остаточне винищення українських культурних діячів. Є. Плужника та інших три десятки українських поетів, письменників, істориків, малярів та акторів заарештували. 25 березня 1935 р. большевицький суд засудив їх, зовсім ні в чому невинних, до розстрілу. Яких тридцять осіб (Косинка, Влизько, Буревій, Фальківський та інші) розстріляно, а хворому поетові замінено розстріл на 10 років каторги на Соловках. Та Є. Плужник зміг витримати лише один рік тяжкого поневіряння: 2 лютого 1936 р. його не стало. Так скінчилося життя видатного поета, основоположника українського імпресіонізму, поета високо обдарованого, поета-майстра, що своєю геніяльною щирістю зворушує читача, може, найбільше.

Перша збірка „Дні" (1926) ще не заповідала, що з Плужника виросте видатний поет. Проте захоплююча щирість яскраво свідчила, що він небуденно обдарований.

Друга збірка поезій „Рання осінь" (1927) відразу висунула її автора в ряди передових поетів. Є. Плужника привітали неоклясики устами М. Рильського (саме на цій книзі був помітний благотворний вплив українського клясицизму). Поет збагнув найтяжче: просто, з великим чуттям і великою майстерністю передати філософію людського життя:

(Докінчення на стор. 3-тій)

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

110)

ДЕМ'ЯН БЄДНИЙ

В 193 році в Ленінградській газеті „Смєна" було видруковано статтю під заголовком: „Чи бідний Дем'ян Бєдний?" В цій статті розповідалось про моральний розклад і статеву розбещеність Дем'яна Бєдного, про його багату, під Москвою, дачу з численною псарнею і великим штатом прислуги, а також про інші брудні витівки совєтського поета.

Стаття була злободенна, і газету публіка читала з великим зацікавленням і захватом.

Наступного дня редактора „мСєни" терміново викликано в обласне НКВД в дуже важливій справі.

Прийнявши редактора у себе в кабінеті, начальник НКВД здивовано спитав:

— Слухай, товаришу М., які ти маєш справи в Кремлі?

— Ніяких! — з острахом відповів редактор „Смєни". — А хіба що?

— Знаєш, тебе викликає до себе сам Йосиф Вісаріонович, і ти завтра на дев'яту годину ранку мусиш бути у нього в Кремлі. Квиток на „Красную Стрелу" вже заброньовано, і тобі лишається тільки приготуватись до візиту. Отже, вважаю, що ти вже на колесах, а дальші піклування про тебе покладено на хлопців із „Красной Стрели".

В Призначений час редактор „Смєни" стояв у бюрі перепусток при комендатурі зовнішньої охорони Кремля і доповідав про виклик його.

— Так, так, товаришу, Йосиф Вісаріонович вас уже чекає і звелів не затримувати формальностями. Я мушу провести вас! — промовив черговий чекіст і повів його в Кремль о Сталіна.

„Хазяїн" сидів за своїм робочим столом з незмінною люлькою в зубах. По один його бік стояв Є. Ярославський, по другий — Ворошилов, Каганович та інші. На столі перед Сталіном лежав примірник „Смєни" із статтею про Дем'яна Бєдного, окреслену червоним олівцем.

Відповівши на привітання М. і дізнавшись, хто він, Сталін, тикаючи вузлуватим пальцем у газету, спитав:

— Це ти пропустив цю статтю про Дем'яна Бєдного?

— Я, товаришу Сталін! — розгублено відповів М.

— І ти правильно зробив, компромітуючи його в очах совєтської суспільности? — вдруге спитав він із гострим грузинським акцентом, впрост дивлячись на зніяковілого М.

Той теж дивився на його рябе обличчя і розгублено думав:

„Так удав гіпнотизує кролика, готуючись ковтнути його".

— Але ж у цій статті саму тільки правду написано, — ухиляючись прямої відповіді, промовив редактор „Смєни".

— Ми без тебе самі знаємо, що правда, але про це ще рано писати. Він нам покищо потрібний... А коли настане час, без тебе приберем його...

Охоплений гарячковим тремтінням, М., стояв перед столом і, як винуватий школяр, мовчав, дивлячись на обкреслену червоним статтю.

Каганович, Ворошилов і Ярославський посміхалися.

— Так от що, редакторе: в завтрішньому числі ти мусиш умістити вибачення редакції і перед Дем'яном і перед читачами газети...

І, звертаючись до Ярославського, додав наказовим тоном:

— Омельку, напиши йому вибачення! Ярославський з лакейським поспіхом схопив зі столу бльок-нот, щось у ньому написав і послужливо подав Сталінові.

— Ні, не годиться, слабо. Давай я сам напишу.

М. мовчки стояв, насилу стримуючи своє хвилювання.

— На тобі це вибачення, читай, а завтра умісти в „Смєне", владним тоном вимовив Сталін, подаючи йому аркушик бльок-ноту, і відкинувся на спинку крісла.

М. прочитав текст вибачення і почав укладати його в течку.

— Може ти зі мною не згоден? — несподівано спитав Сталін і самозадоволено посміхнувся.

— Я член партії, і завжди корюся її настановам і дисципліні! — ще розгубленіше відповів М., щоб не дратувати усміхненого диктатора.

— Ну, гаразд, іди! — наказав Сталін і махнув на нього рукою.

Через кілька хвилин редактор „Смєни" був уже на Красній площі, і тільки тут він полегшено зітхнув і заспокоївся.

Розповідаючи про цю історію, колишній редактор „Смєни" М. казав мені:

— Та ж ми ще зм'якшили первісний текст тієї статті. Те, що нам було відомо про Дем'яна Бєдного, перевищує всяку совєтську уяву... Стотисячна дача з найбільшою в СССР псарнею... сотні псів усяких пород, чудове перегонне авто... шампанські вина, дорослі куховарки й лакеї... і.. першокласні столичні „метелики" (малолітні дівчатка і підлітки).

(Дальше буде).

О. Г.

Советська інтелігенція

12)

Але приватна практика скінчилася. Лікаря Р. перенесли на державну посаду до великої клініки, визначили йому години праці і „норму" хворих на прийом. З цією нормою бідний лікар ніяк не міг собі дати ради: все було так, що години праці його кінчалися, кабінет переходив у розпорядження іншого лікаря, а в Р. залишався довгий хвіст неоглянених хворих.

— Темпів у вас нема, товаришу Р., темпів! — гримав на нього директор. — Ви знаєте, що ми поставили собі за мету дігнати і перегнати Америку за пять років, а ви в своїй роботі посуваєтеся черепашим кроком. Ах, не говоріть мені: „лікар не може"! Коли всі працівники нашої батьківщини можуть, то і ви можете! Ви не є якимсь винятком, для котрого треба писати окремі закони! Підтягайтеся! А покищо мушу знову вас вписати на чорну дошку.

Доктор Р. виходив з кабінету директора цілком пригнобленим, а, проходячи через вестибюль, знову з гірким почуттям прочитував своє прізвище на чорній дошці тижневого звідомлення про хід соцзмагання. Поруч чорної дошки висіла червона, де красувалися імена інших лікарів та урядовців клініки, в тому числі навіть прибиральниці з його кабінету, котрі виконували і „перевиконували" норми.

І поступово доктор Р. змінився. Зникла десь його зрівноваженість і спокійна солідність. Натомість виглянула в ньому інша душа: винуватий усміх, нервовий поспіх, неспокійні бігаючі очі і ще щось, підленьке, неприємно вражаюче, чого не можна схарактеризувати словом.

Одного разу зустрічаємо його на вулиці.

— А, докторе! Ну, як там?

Доктор ніяково посміхається.

— Дякую, добре...

— А з нормами як? „Виганяєте"?

— О, так! Тепер і з нормами добре...

— Призвичаїлися?

— Та мушу призвичаїтися, нарешті...

— Ну і як?

— Та так; ще хворий не вспів роздягнутися, а я вже його виганяю. „Слідуючий!" Так, що маю на 4 години оглянути 25 пацієнтів, а „виганяю" ще 40—50% понад норму, говорить з нотою сарказму в голосі...

— І вже добре?

— Та... чи добре — не знаю. У всякому разі, директор тепер мною дуже вдоволений, навіть на червону дошку вписав. А на перщотравневі свята профспілка навіть ось ці полотняні штани дала в премію...

Доктор Р., дивлячись вбік, криво посміхається, але раптом похоплюється:

— Ну, я піду, а то спізнюся і знову „норми не вижену". Бувайте!

Ми сумно дивимось йому вслід...

А от викладач французької мови в одній вищій школі асистент М. Людина надзвичайно мякої вдачі і делікатного виховання, асистент М. знаходиться в стані хронічного переляку: він боїться зробити якусь помилку, боїться поставити студентові погану ноту, він, нарешті, зустрічаючи НКВД-иста, кожного разу мало не вмліває, думаючи, що той іде по нього. Тому асистент М. все обережний, податливий і чемний до скрайности.

Але...

(Дальше буде).

Євген Плужник

(Докінчення з стор. 2-гої)

Косивши дядько на узлісі жито
Об жовтий череп косу зазубив...
Кого й за віщо тут було убито,
Хто і для кого вік свій загубив,
Йому байдуже...

Тут на місці бою
Таке доріднє жито та густе;
А що на гній хтось жертвував себе,—
Пусте...

Косар схиливсь над річчю дорогою—
Косою срібною, що череп пощербив,
І череп той відкинувши ногою:
— Порозкидало вас! — проговорив.

Або ось другий зразок, де з разючим контрастом передано ідеали двох поколінь: наймолодшого і найстаршого:

Мале хлоп'я, доки старенькій няні
У холодку дрімалось над шитвом,
Жило в лісах, було на океані,
І вже землі нові значило грані
На стежці, де... не розминутись двом.

Стара ж, на час забувши про дитину,
Що серед скверу снила на яву,
Теж мандрувала в чарівну країну,
І бачила ві сні м'яку перину,
Тепленький чай, цитрину і халву.

Воістину життя не знає спину.

Живучи в буряних часах, коли з одного боку пробуджена нація розгортала свій культурний розвій, а з другого московські наїздники намагалися цей розвій загальмувати, Є. Плужник, як людина близька до естетичного сприймання довколишньої дійсности, шукав гармонії. В наполегливих пошуках цього з'ясування „міри явищ і подій" проминули останні усамітнені роки, найкращий час і поетового дозрівання. Філософічне підгрунтя поезій Є. Плужника, що раніше було злегка приховане, тепер вийшло наверх, постало у свого роду неповторній самобутности:

Каменя один праділ — лежати.
Вітрові один закон — лети!
Тільки я поставлений питати
Як не цілі, то бодай мети...

Та хоч як — в лиця свойого поті —
Зважу міру явищ і подій, —
Камінь той лежатиме і потім,
Вітер той летітиме й тоді.

Це з останньої книги „Рівновага", що була закінчена ще за життя автора, а повністю побачила світ лише 1948 р. в Німеччині, дякуючи поетовій дружині, що в страху большевицького переслідування, а потім у завирюсі останньої війни таки зберегла цей рукопис. Українська культура буде п. Галині Плужниковій за це вічно вдячна.

Твори Є. Плужника ще не всі побачили світ. Так чекає на видання написана блискучим віршем п'еса „Шкідники". Цікаво було б познайомитися з прозовим романом „Недуга", що свого часу був надрукований, а невдовзі сконфіскований (вилучений з ужитку). Така ж доля спіткала й інші поетові драматичні твори („Професор Сухораб" та „У дворі на передмісті").

Та, мабуть, найцікавішим буде поява поетових листів до дружини (автор цієї статті мав нагоду з ними познайомитися), з яких видно велику любов поета до дружини, що своє життя жертовно йому посвятила. Справді, треба було мати велику силу волі, щоб вийти заміж за хвору, безнадної надії на вилікування, поволі вмираючу людину! Ці листи читач почитає іншим разом.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

УКРАЇНСЬКИЙ СТИЛЬ

(Докінчення зі стор. 2-гої).

хідних Землях України так, що останніми роками перед другою світовою війною кожний виконавець церковної поліхромії мусів цього напряму придержуватися, бодай поверхово, якщо його кибети не вистачало, щоби справу зрозуміти глибше.

Нам треба ще відповісти, чи це вже є „стиль", чи тільки змагання до стилю, дорога до нього, яка має за собою багато слушних угрунтувань. Майбутній український стиль, це душа народу, висловлена в найвідповіднішій мистецькій формі в данім часовім періоді. Тепер цілий світ у розшуках за мистецькою формою для свого вислову і тяжко її найти. Тому так багато всяких мистецьких „ізмів" (напрямів). Душа українського, недержавного народу, виставлена на дуже відрубні від себе культурні впливи аж у трьох займанщинах, є далеко менше сконсолідована, як всякої іншої державної нації. І коли тим державним націям цей свій теперішній, мистецький стиль важко найти, то щож казати про нас.

Коли ж теперішні мистецькі форми нашої душі не відповідають задля нашої культурної відсталости, бо ми в культурному прогресі далеко, далеко позаду, то нашим мистцям прийшлось шукати за тими формами в минувшині, в часі, коли мистецький стиль вдержувався століттями і душа народу мала змогу виявити свою мистецьку форму. В першу чергу це було можливе в період української візантики, що тривала у нас більше як пів тисячі літ. Тут лежить найбільше оправдана причина в змаганнях за мистецький стиль оперти свої розшуки на мистецьких основах української візантики.

Треба вичути, що в тій українській візантиці наше, а що запозичене і треба це у відповідній формі погодити з сучасністю в такий спосіб, щоб і традицію захувати і відсталим не бути. А це справа дуже а дуже тяжка. Для неї треба великого знання і великої любови самого завдання та непересічного мистецького уміння.

Повного стилю ані за рік, ані за десять, створити не можна. Те, що твориться за кілька літ, не стиль, а мода, яка так само скоро минає, як скоро приходить. Очевидно, що в часі швидких як звук літаків та атомової бомби — період творби стилю буде далеко коротший, як було колись в давнині. Але він буде наростати так, як буде консолідуватися душа народу.

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету на кораблі „Дженерал Тейлор" до порту в Ню Йорку, дня 10-го вересня:

Баюрчак Михайло, Катерина, Марія; Барчин Григорій, Марія, Богдан; Базлик Антін, Марія, Лідія, Зіна, Іван, Антін; Бойко Іван, Анастазія, Петро; Борис Василь, Акулина, Ярослав; Брюшенко Іван, Василина, Анатолій, Галина, Далія; Бусель Іван, Валентина, Люба, Віталій; Хромовська Олена; Цеціля Петро; Чорній Максим, Марія, Ірина; Данчак Іван, Галина, Ольга; Данильчук Іван, Анна-Марія; Діденко Василь; Дідик Андцій, Марія, Віталій; Долиник Михайло, Параскевія; Дворак Григорій, Василь; Федоренко Василь, Марія, Ніна; Гончаренко Григорій, Матрона; Гошко Матрона, Іван, Софія, Анна, Володимир; Галібей Михайло, Теодозія, Тарас; Гармата Михайло, Пелагія, Михайло; Гаврилів Іван, Анастазія, Константин; Косаняк Іван, Анна, Анастазія; Кравчук Андрій, Текля, Оксана, Любомир, Богдан; Кишкевич Ірина, Марія; Леськів Ярослав, Стефанія, Ярослав; Ликович Володимир; Лисеманка Яків, Олена, Розалія; Маєвський Валік, Юлія, Олександер; Магина Микола; Олійник Теодор, Наталія, Ніна; Осадців Дмитро, Варвара, Анна, Евстахій; Ревюк Ірина; Сапсай Іван, Валентина, Олександер, Анна; Шкарупа Надія; Сех Михайло; Панів Теодор; Петренко Тимофій, Марія, Сергій; Проць Осип, Агнєшка, Емілія, Мирослав, Олена; Прокопович Стефанія; Сергієнко Іван, Марія, Віктор, Зіна, Зая; Шуя Василь; Собловій Анна, Василь, Любов; Шляховий Дмитро, Марія; Шумейко Антін, Анна, Анатолій; Шиян Іван, Уляна, Татяна; Ткач Текля, Василь, Стефанія, Теодозій; Тимків Степан, Ніна, Олена; Боднар Анна, Дарія; Демша Євген, Людмила, Тамара, Леоніля, Ірина.

Спортові Вісти

ВІДКРИТТЯ ФУТБОЛЬНОГО СЕЗОНУ: У. С. К. — „ВАРШАВА" (КОМБ.).

В неділю, дня 11-го вересня ц. р. відбудуться на грищі Red Hook Stadium (Bay and Courth Street, Brooklyn - South) перші футбольні змагання Українського Спортового Клюбу — Ню Йорк проти польського Клюбу „Варшава" Ф. Ц." — Бруклин.

Початок змагань точно в годині 1.00 в полудне.

До грища доїздиться субвеєм "F" 6th Ave. Express — Brooklyn Church Ave. з Houston Str. and 2nd Ave. New York City, висідаючи на перестанку Smith — 9th Street в Брукпині — звідки 3 бльоки до грища.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПОЙНСТАВН, О. — Відділ 230 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. вересня, в годині 3. пополудні, в гали відділовій, 914 Френклин Еве. Просимо всіх членів явитися, бо є важні справи до вирішення і почусте звіт з пікнику та справи 55-літнього ювилею УНС, що відбудеться 2. жовтня. — І. Павловський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Управа Тов. „Свобода", від. 194, повідомляє всіх членів, що на будуче ніхто не буде ходити колектувати вкладок, зогляду на витрату часу та грошей на проїзд. Членські вкладки до Тов. треба вплачувати на місячних сходинах, про що буде повідомлення в „Свободі", або вплачувати впрост до фін. секр. Wasyl Nykyforuk, 740 E. 9th St., New York City, кожної суботи від год. 5 до 8 ввечір, найдальше до 25. кожного місяця. Одночасно просимо всіх тих членів, що не вирівняли досі своїх залеглостей, негайно вплатити, бо в противнім разі будемо змушені їх суспендувати. У всіх справах Тов. „Свобода" просимо звертатись до фін. секр. на вище подану адресу. — За управу: Е. Салдан, В. Никифорук.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Управа Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, подає до відома всім своїм членам, що місячні збори відбудуться в суботу, 10. вересня, в годині 7. ввечір, в У. Н. Домі, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів обовязково прийти, а довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглі вкладки. — За управу: І. Чопик, гол.; С. Пилюк, кас.; П. Іваш, секр.

КЛИВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 11. вересня, зараз по другій Сл. Божій, в галі церковній, 2280 В. 7. вул. — За уряд: Н. Декан, предс.; В. Жук, кас.; Н. Бобечко, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 11. вересня, в годині 1. пополудні, в домі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. — М. Паранич, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. вересня, в домі Від. УНСоюзу, 841 N. Western Ave., в 12. год. в полудне. Дуже важні справи є до обговорення і вирішення, тому просимо всіх членів й членкиць прийти на збори. — Ф. Василовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ЦЕНТЕРВІЛЛЄ І ОКОЛИЦЯ!
Служба Божа в греко-катол. обряді буде відправлена у лат. катол. храмі в Центервілле в неділю, 11. вересня ц. р., в год. 10. передполуднем. Проситься заінтересованих о численну участь. — Дмитришин Осип, Wye Mills.

РЕФЕРАТ В ДІТРОЙТ

Кожний українець, без огляду на те, коли він залишив Рідний Край, свою хату і своїх рідних та знайомих, він цікавий знати, що там за цей довший чи коротший час сталось, як живуть там люди взагалі, а його рідні зокрема, а яке взагалі там життя після такої страшної катастрофи, якою було друга світова війна.

Щоби хоч в дечому заспокоїти цікавих **Орг. Нов. Укр. Іміграції Самопоміч, відділ в Дітройті, уряджує дня 11. вересня 1949 р. в Укр. Народ. Домі при Мартин ул., в 3. год. попол., відчит п. з.: „ЯК ЦАРЮЄ СТАЛІН".**

Відчить виголосить п. О. Зозуля, котрий цілий час на Східних Українських Землях і пережив всі блага большевицького раю як журналіст, як член міністерства освіти в часі Скрипника, а опісля як довголітний вязень большевицьких концтаборів.

Отже 11. вересня, в 3. год. попол., всі в Укр. Народ. Домі при Мартин ул. Секретар.

Політичне оголошення

Політичне оголошення

ТАРЗАН, ч. 2173. Джена пляную допомогу.

Як тільки Джена побачила, що авто мисливців вертається, вона думала, що вони полюють на Тікара.

Вона не знала, що Тарзан утік з авта і тому відвела Тікара з стежки.

Між тим Тарзан теж зачув туркіт авта і сховався в корчах, одначе по протилежнім боці.

Несля невдалих розшуків мисливці повернулися взад...

...а Джена, думаючи, що Тарзан ще є в їхніх руках, поробила приготування до його втечі.